

2011 m. birželio 7 d. Nr. 17

Parengė LGT Informavimo poskyris

TEISĖS AKTAI

2011 m. gegužės 24 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-417 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. gegužės 7 d. įsakymo Nr. D1-239 „Dėl Kasybos pramonės atliekų tvarkymo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 65-3077)

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=400052&p_query=&p_tr2=

2011 m. gegužės 3 d. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymas Nr. 1-84 „Dėl Požeminio vandens gavybos metinės ataskaitos 1-PV formos patvirtinimo ir Lietuvos geologijos tarnybos prie aplinkos ministerijos direktoriaus 2003 m. vasario 19 d. įsakymo Nr. 1-10 „Dėl Požeminio vandens gavybos ketvirtinės ataskaitos 1-PV patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 59-2845) http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=399067&p_query=&p_tr2=

LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

LEIDIMAI NAUDOTI ŽEMĖS GELMIŲ IŠTEKLIUS IR ERTMES

Gegužės mėnesį išduota vienuolika leidimų:

Uždaroji akcinė bendrovė „AUTOTĖKMĖ”,

Uždaroji akcinė bendrovė „Šebsta”,

Valstybės įmonė „Šiaulių regiono keliai”,

Uždaroji akcinė bendrovė „POŠKŲ KARJERAS”,

Uždaroji akcinė bendrovė „Evekas”,

Uždaroji akcinė bendrovė „PANEVĖŽIO RYŠIŲ STATYBA”.

UAB „Žemkasta”,

UAB „Silmija”,

AB „Kauno tiltai”,

UAB „Itora”,

UAB „Sūduvos kalva”,

LEIDIMAI TIRTI ŽEMĖS GELMES

Gegužės mėnesį turinčių leidimus tirti įmonių sąrašė – 111 įmonių.

ŽEMĖS GELMIŲ REGISTRAS

ŽEMĖS GELMIŲ IŠTEKLIAI

Gegužės mėnesį patvirtinti trijų telkinių ištekliai:

Rokiškio rajono Šemetų II žvyro telkinio naujo ploto ištekliai,

Klaipėdos rajono Pozingių II žvyro ir smėlio telkinio naujo ploto ištekliai,

Klaipėdos rajono Šilinkų smėlio ir žvyro telkinio ištekliai.

ŽEMĖS GELMIŲ TYRIMAI

Gegužės mėnesį registruota 42 žemės gelmių tyrimai.

UŽBAIGTI DARBAI

Baigta ataskaita „Galimos žemės gelmių taršos objektų, esančių vandenviečių sanitarinės apsaugos zonose pavojingumo požeminio vandens kokybei vertinimas“ (ats. vykdytojai J. Šugalskienė, K. Kadūnas).

Geologinės aplinkos taršos židinių duomenų bazėje (iki 2010 metų pabaigos) sukaupta 12 160 anketinių duomenų apie 11 081 potencialius taršos židinius (PTŽ). I tipui – pramonės, energetikos, transporto ir paslaugų objektai – priskirta 4513 PTŽ, II tipui – teršiančių medžiagų kaupimo ir regeneravimo objektai – priskirta 4051 PTŽ, III tipui – gyvulininkystės objektai – priskirta 2514 PTŽ, IV tipui – teršiančių medžiagų avarinių išsipykimų vietos – priskirti 3 PTŽ.

Vandenviečių sanitarinės apsaugos zonų (SAZ) ūkio subjektų požeminio vandens monitoringas vykdomas 276 objektuose, o požeminio vandens monitoringo gręžinių skaičius, patenkantis į vandenviečių SAZ, yra 708. Iš jų: vandenviečių SAZ, įsteigtose ir įregistruotose Žemės gelmių registre, monitoringas vykdomas 55 objektuose (128 gręžiniai), o vandenviečių SAZ hidrogeologiškai nustatytose pagal SAZ projektus – 221 (580 gręžinių). Ūkio subjektų požeminio vandens monitoringas aktyviausiai vykdomas degalinėse ir naftos produktų saugyklose (naftos bazėse).

Su ataskaita galite susipažinti LGT Geologijos fonde, 214 kab.

GEO AKTUALIJOS

Ispūdingas radinys – tauro ragai. Plačiau <http://www.lgt.lt/index.php?page=146>

Lenkijos-Lietuvos moksleivių konkurso nugalėtojai – lietuviai

Plačiau http://www.lgt.lt/index.php?page=146&action=showFull&mod_id=335&id=445

Gegužės 18 dieną Varšuvoje vyko Lenkijos Respublikos užsienio reiklų ministerijos, JAV ambasados Lenkijos Respublikoje ir Varšuvos technologijos universiteto organizuota tarptautinė konferencija „Skalūninės dujos. Europos naujai atrastų išteklių valdymas“ (Shale gas. Managing Europe's Emerging Resource). Konferencijoje buvo gvildenami „molio skalūnų“ dujų tyrimo ir gavybos technologiniai aspektai, pasidalinta Šiaurės Amerikos patirtimi reguliavimo ir aplinkosaugos srityse ir šios patirties pritaikymui Lenkijoje.

KITOS NAUJIENOS

NAFTOS KAINOS

Pagal OPEC sekretoriato skaičiavimus žaliavinės naftos kaina (2011-06-06) siekė 110,11 JAV dolerių už barelį (2011-06-03 – 110,44 JAV dolerių už barelį) <http://www.opec.org>.

APLINKOS MINISTERIJA

Pasaulinės aplinkos dienos minėjimas – **Labiausiai nusipelnusiems – pagarba ir apdovanojimai**

Plačiau <http://www.am.lt/VI/index.php#a/10880>

<http://www.am.lt>

34th International Geological Congress (IGC): AUSTRALIA 2012

<https://mymail.ezemsgs.com/download/files/08781/1357284/34IGC%20Second%20Circular.pdf>

EUROPOS GEOLOGIJOS TARNYBŲ ASOCIACIJA (EUROGEOSURVEYS)

Nr. 2 http://iugs.org/uploads/EGS_newsletter_2.pdf

<http://www.eurogeosurveys.org/news.html>

EUROPOS ASOCIACIJA GEOLOGINIAM PAVELDUI IŠSAUGOTI (PROGEO)

PROGEO <http://www.progeo.se>

TARPTAUTINĖ GEOMOKSLŲ SAJUNGA (IUGS-GEM)

IUGS <http://iugs.org/>

IUGS-GEM <http://iugs-gem.org>

E-newsletter 62 <http://iugs.org/uploads/Bulletin%2062.pdf>

E-naujienlaikraštis: THE GEOLOGICAL SOCIETY

Nr. 165: <http://www.mynewsletterbuilder.com/email/newsletter/1410869749>

Nr. 166: <http://www.mynewsletterbuilder.com/email/newsletter/1410889505>

GEOTURIZMAS

3-ioji Visuotinė Geotourizmo konferencija, Omanas, 2011 m. spalio 30 d. – lapkričio 1 d.

Plačiau <http://www.geoparks.it/node/150>

Baltseaplan

2009 Planning the future
2012 of the Baltic Sea

<http://www.baltseaplan.eu/>

Visagino atominės elektrinės naujienos

Informacinis leidinys Nr. 11 http://www.vae.lt/files/nucleus_nr_11.pdf

Lenkijos molio skalūnų dujų išteklių

Lenkija pirmąją Europoje pagal molio skalūnų dujų potencialo tyrimų plėtrą: vietinėms ir tarptautinėms naftos bendrovėms išduota ~80 leidimų skalūnų dujų tyrimui. Preliminariais duomenimis Lenkijos išgaunamųjų skalūninių dujų potencialas gali siekti iki 5,3 trilij. m³, kas sudarytų ~30% viso prognozuojamo Europos išgaunamųjų skalūninių

dujų potencialo (pagal JAV Energijos Informacijos administracijos parengtą studiją „Pasauliniai molio skalūnų dujų ištekliai: pradinis 14 regionų, esančių už JAV ribų, įvertinimas). Dabar yra išgręžti 7 skalūninių dujų tyrimo gręžiniai, bet galutiniai tyrimų ir išteklių įvertinimo rezultatai bus tik po 3–4 metų, tik tada bus galima kalbėti apie galimą skalūninių dujų gavybą bei pradėti inicijuoti gavybos leidimų išdavimo procedūras. Lenkijos geologijos institutas (PGI) kartu su JAV geologijos tarnyba vykdo Lenkijos skalūninių dujų potencialo vertinimo tyrimus, kurių rezultatai turi pasirodyti 2011 metų rudenį. Reali molio skalūnų dujų gavyba prasidės po 15–20 metų. Skalūninių dujų gavybos problemos: socialinė (pvz., Europoje tankiai apgyvendintos teritorijos), finansinė (horizontalus skalūninių dujų gręžinys kainuoja iki 5 kartų daugiau; tyrimui reikalinga išgręžti šimtus, o gavybai – tūkstančius gręžinių), aplinkosauginė (daugelis poveikio aplinkai aspektų nėra žinomi ir ištirti), įstatyminė (nėra teisinės bazės ir kt.). Jungtinės Amerikos Valstijos šiuo metu yra vienintelė šalis, kurioje vykdoma pramoninė skalūninių dujų gavyba (~1/4 visų išgaunamų gamtinių dujų šalyje sudaro „molio skalūnų dujos“; stebimas labai spartus gavybos augimas: nuo 3 mlrd. m³ 2000 metais, iki 60 mlrd. m³ – 2008 ir 120 mlrd. m³ 2010 m. 2010 m. JAV išgaautos gamtinės dujos pirmą kartą šalies istorijoje pasiekė perprodukciją ir buvo pradėtos eksportuoti.

Parengta pagal J. Lazauskienės, LGT Giluminių tyrimų skyriaus vedėjos, ataskaitą.

Žurnalas GEOLOGOS

GEOLOGOS – apžvalginis žurnalas, orientuotas į daugelį žemės mokslų sričių, ypatingą dėmesį skiriantis Centrinės Europos geologijai, patrauklus žurnalas skelbti savo tyrimų rezultatus. Visi GEOLOGOS straipsniai laisvai prieimi. Plačiau apie žurnalą rasite www.geologos.com.pl.

Gedl P. **Palynology of Late Pleistocene varved clays from ice-dammed lakes at Lębork and Złocieniec (north-western Poland) – preliminary results** // Geologos. – 2011. – Vol. 17 (1). – P. 49–59
Straipsnis http://www.geologos.com.pl/geologos17/Geologos_17_1_Gedl.pdf

Raukas A., Stankowski W. **The Kaali crater field and other geosites of Saaremaa Island (Estonia): the perspectives for a geopark** // Geologos. – 2010. – Vol. 16 (1). – P. 59–68
Straipsnis http://www.geologos.com.pl/geologos16/Geologos_16_1_Raukas_Stankowski.pdf

NAUJI LEIDINIAI

GeoTop 2011 – Quo Vadis Geotopentwicklung?: 15. International Jahrestagung der Fachsektion GeoTop der Deutschen Gesellschaft für Geowissenschaften 1–4 Juni 2011, Nördlingen im Geopark Ries / Burkhardt H., Goth K., Röhling H.-G., Zwerger G. – Hamburg: Deutsche Gesellschaft für Geowissenschaften, 2011. – 102 p.: iliustr. – (SDGG; Heft 76/2011)

World Mining Data: Minerals Production 2011 = Welt Bergbau Daten 2011: Rohstoffproduktion / Weber L., Zsak G., Reichl C., Schatz M. – Vienna: Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend, 2011. – [6], 327 p.: iliustr. – (World Mining Data; Heft 26/2011)

Leidinius galite rasti LGT Publikuotų leidinių informaciniame fonde, 208 kab.

GEO įdomybės

Vanduo slopina žemės drebėjimus http://www.iliustruotasmokslas.lt/article/2011/5/13/vanduo_slopina_zemes_drebėjimus

Didžiausias Irano ežeras virsta druska http://www.technologijos.lt/n/mokslas/gamta_ir_biologija/S-19537/straipsnis?name=S-19537&l=2&p=1

Jei išvalgos pasirodys teisingos, skalūninių dujų gavyba gali prasidėti po kelerių metų <http://verslas.delfi.lt/energetics/jei-izvalgos-pasirodys-teisingos-skaluiniu-duju-gavyba-gali-prasideti-po-keleriu-metu.d?id=45909377>

Baltarusija parengė viešą atsakymą dėl AE <http://verslas.delfi.lt/energetics/baltarusija-parengė-viesa-atsakyma-del-ae.d?id=45861253>

Biržų r. atsivėrė nauja smegduobė <http://www.grynas.lt/gamta/birzu-r-atsivere-nauja-smegduobe.d?id=45699739>

Richard J. Butler – Palaeontologist (Lietuvos triaso tyrinėtojai...) <http://sites.google.com/site/richardbutlerpalaeontologist/home>

Senieji „pasaulio valdovai“. Pirmoji dalis: dinosaurų ankstyvosios istorijos apybraiža http://www.technologijos.lt/n/mokslas/gamta_ir_biologija/S-19028/straipsnis?name=S-19028&l=2&p=1

Majų galybės paslaptis padės įminti ugnikalniai http://www.technologijos.lt/n/mokslas/istorija_ir_archeologija/S-19009/straipsnis?name=S-19009&l=2&p=1

Vietos, kur kadaise tyvuliavo jūros, vis dar mena mįsles (Video) http://www.technologijos.lt/n/mokslas/gamta_ir_biologija/S-18912/straipsnis?name=S-18912&l=2&p=1

Geologai aiškinasi, kaip formavosi Didysis kanjonas http://www.technologijos.lt/n/mokslas/gamta_ir_biologija/S-18925/straipsnis?name=S-18925&l=2&p=1

Nufilmuotos povandeninės Ilgio ežero paslaptys <http://www.grynas.lt/gamta/nufilmuotos-povandenines-ilgio-ezero-paslaptys.d?id=46145335>

Norintys paskelbti informaciją GEO naujienose rašykite el. adresu: indre.virbickiene@lgt.lt